

Legislativní změny ve mzdách platné od 1. 8. 2009

Slevy na pojistném

Dnem 1. srpna 2009 nabyla účinnosti novela zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (zákon č. 589/1992 Sb.). Podle této nové úpravy má zaměstnavatel nárok na slevu na pojistném za každého zaměstnance, jehož vyměřovací základ je nižší než 1,15násobek průměrné mzdy zaokrouhlený na celé stokoruny směrem nahoru. V roce 2009 to znamená, že vyměřovací základ musí být v příslušném měsíci nižší než 27 100 Kč. Sleva náleží jen za zaměstnance, který je účastníkem nemocenského pojištění a jehož zaměstnání trvalo po celý kalendářní měsíc. Sleva na pojistném nenáleží od kalendářního měsíce, v němž byla doručena výpověď z pracovního poměru nebo dohody o pracovní činnosti nebo v němž byla uzavřena dohoda o rozvázání pracovního poměru nebo zrušení dohody o pracovní činnosti anebo v němž byl zaměstnavatel nebo zaměstnanec vyrozuměn o zrušení pracovního poměru ve zkušební době. Sleva na pojistném dále nenáleží za zaměstnance, který vykonává zaměstnání malého rozsahu, a za zaměstnance, jehož zaměstnání nemá trvat déle než 3 kalendářní měsíce.

Sleva na pojistném se týká i těch zaměstnanců, kteří v kalendářním měsíci dosáhli nižšího příjmu než sjednaného, například z toho důvodu, že v průběhu měsíce pobírali náhradu mzdy za nemoc (karanténu), dávky nemocenského pojištění apod. a z tohoto důvodu mají nižší vyměřovací základ.

Vykonává-li zaměstnanec pro téhož zaměstnavatele více zaměstnání, považuje se pro účely slevy na pojistném za jednoho zaměstnance a za vyměřovací základ se považuje úhrn vyměřovacích základů ze všech těchto zaměstnání základajících účast na nemocenském pojištění, vyjma zaměstnání malého rozsahu, pokud alespoň v jednom z nich jsou splněny podmínky nároku na slevu.

Sleva na pojistném náleží za kalendářní měsíc a její výše za jednotlivého zaměstnance činí 3,3 % rozdílu mezi 1,15násobkem průměrné mzdy zaokrouhleným na celé stokoruny směrem nahoru a vyměřovacím základem zaměstnance. Výše slevy na pojistném za jednotlivého zaměstnance se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru a činí nejvýše 25 % jeho vyměřovacího základu.

Nárok na slevu na pojistném nemá zaměstnavatel, který vstoupil do likvidace nebo vůči němuž bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o prohlášení konkurzu na jeho majetek, a to od prvního dne kalendářního měsíce, v němž nastaly tyto skutečnosti.

Úhrn slev na pojistném odečte zaměstnavatel z částky pojistného odváděného za kalendářní měsíc. Zaměstnavatel uplatňuje slevy na pojistném na tiskopisu *Přehled o výši pojistného a vyplacených dávkách* – vzor ČSSZ 89 542 5 III/2009, který má platnost od 1. srpna 2009. Na tomto tiskopisu je uveden úhrn slev na pojistném a počet zaměstnanců, za které zaměstnavatel sleva na pojistném náleží. Úhrn slev na pojistném lze uplatnit jen do dne splatnosti pojistného za kalendářní měsíc, za který sleva na pojistném náleží.

Platnost slev na pojistném

Slevy na pojistném náleží pouze do konce roku 2010, naposledy tedy budou uplatněny za prosinec 2010. Jedná se o dočasné opatření z důvodu hospodářské krize.

Mimořádná sleva na pojistném

Za srpen 2009 náleží zaměstnavatelům mimořádná sleva na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Mimořádná sleva se stanovuje zpětně jako součet úhrnu dílčích slev na pojistném za leden až červenec 2009. Při stanovení těchto slev se berou v úvahu jen ti zaměstnanci, jejichž zaměstnání trvá k poslednímu dni měsíce srpna 2009. Mimořádná sleva se odečítá z částky pojistného odváděného za srpen 2009. Pokud je částka mimořádné slevy na pojistném vyšší než pojistné za tento kalendářní měsíc, žádá zaměstnavatel příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení o úhradu rozdílu. Mimořádnou slevu na pojistném lze uplatnit jen do dne splatnosti pojistného za srpen 2009!

Superhrubá mzda

Slevy na pojistném neovlivňují výpočet superhrubé mzdy! Uplatňované slevy se tedy neprojevují v čistých příjmech jednotlivých zaměstnanců. Tuto skutečnost upravuje novela zákona o daních z příjmů (zákon č. 586/1992 Sb.).

Výpočet slev na pojistném v programu Money S3

Časově rozlišitelné parametry mezd (ČRPM)

Na kartu ČRPM byly přidány nové mzdové konstanty potřebné pro výpočet slevy na pojistném (viz obrázek). Jedná se o následující údaje:

- průměrná měsíční mzda (pro rok 2009 ve výši 23 555 Kč)
- výše slevy (3,3 %)
- násobek průměrné mzdy (1,15)
- maximální výše slevy z vyměřovacího základu (25 %)

Po instalaci verze 11.042 nejprve proveďte synchronizaci mzdových konstant (v nabídce programu se jedná o volbu *Nástroje / Synchronizace účetních konstant*), aby v seznamu ČRPM došlo k přidání nového období s platností od 1. srpna 2009. Nové období bude převzato z připravených seznamů, které jsou součástí instalace programu.

Karta Časově rozlišitelných parametrů mezd s platností od 1. srpna 2009:

OK Zpět Použít

Platnost od: Měsíc: Srpen Rok: 2 009

Údvoje Daň z příjmů Náhrada mzdy za nemoc (karanténu) Dávky nemocenského pojištění - doplacení

Sociální a zdravotní pojištění

	Nemocenské pojištění	Důchodové pojištění	Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	Sociální pojištění	Zdravotní pojištění
Zaměstnanec:	0,00	6,50	0,00	6,50 %	4,50 %
Zaměstnavatel:	2,30	21,50	1,20	25,00 %	9,00 %
Limity:				1 999	1 999
Maximální vyměř. základ	Sociální pojištění	Zdravotní pojištění		Soc. pojištění - sleva	
Zaměstnanec:	1 130 640,00	1 130 640,00	Výše slevy:	3,30 %	
Průměrná mzda:	23 555,00		Násobek pr. mzdy:	1,15	
			Maximální sleva z vym. základu:	25,00 %	

Ostatní

	Srážková daň	Rozhodný příjem
Minimální mzda:	8 000	Nem. pojištění: style="text-align: right;">2 000,00
Zákonné pojištění:	5,60 %	Důch. pojištění: style="text-align: right;">5 900,00
Limit státu na zdravotní pojištění:	0	
	do limitu: style="text-align: right;">15,00 %	
	výše limitu: style="text-align: right;">5 000	
	nad limit: style="text-align: right;">15,00 %	

Mzdové období zaměstnance

Do mzdového období na *Kartě zaměstnance* byla na záložku *Mzdy / Výpočet pojistného* (dříve se jednalo o záložku *Mzdy / Maximální základ pojistného*) přidána nová sekce *Pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance - sleva na pojistném* (viz obrázek). Zde je možné nastavit informaci o tom, zda se má při výpočtu mzdy uplatnit sleva na pojistném či nikoliv. Dále je možné zadat úhrn vyměřovacích základů z ostatních zaměstnání, které zaměstnanec vykonává pro téhož zaměstnavatele. Pro účely výpočtu slevy na pojistném se totiž tato osoba považuje za jednoho zaměstnance a za vyměřovací základ zaměstnance se považuje úhrn vyměřovacích základů ze všech těchto zaměstnání.

Po provedení synchronizace mzdových konstant vyberte zaměstnance, u kterých chcete uplatnit slevu na pojistném, a s pomocí *Hromadných změn* nad seznamem *Zaměstnanců* přidejte nové mzdové období s platností od srpna 2009. V *Průvodci hromadnými změnami* v záložce *Výpočet pojistného* aktivujte přepínač *Uplatnit slevu na pojistném*.

Nastavení výpočtu slevy na pojistném na *Kartě zaměstnance*:

Karta mzdy

Na *Kartu mzdy* na záložku *Vyúčtování zaměstnavatel* byla do sekce výpočtu pojistného na sociální pojištění, které odvádí zaměstnavatel za zaměstnance, přidána nová editační pole na výpočet slevy na pojistném (viz obrázek). Na prvním řádku je pojistné před slevou. Tato částka pojistného na sociální pojištění vstupuje do výpočtu superhrubé mzdy. Na následujícím novém řádku je uveden výpočet slevy na pojistném (sleva v procentech, základ určený pro výpočet slevy a výše slevy). Procento slevy (3,3 %) se přenáší z ČRPM, do kterých mzda časově spadá. Základ pro výpočet slevy se počítá jako rozdíl mezi 1,15násobkem průměrné mzdy zaokrouhleným na celé stokoruny směrem nahoru a vyměřovacím základem zaměstnance na sociální pojištění. K vyměřovacímu základu zaměstnance se přičítá úhrn vyměřovacích základů z ostatních zaměstnání, které zaměstnanec vykonává pro téhož zaměstnavatele (viz předchozí kapitola). Výše slevy se vypočítá ze základu a stanoveného procenta. Sleva se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Pokud výše slevy přesáhne 25 % vyměřovacího základu, dojde k automatickému ponížení na tuto maximální hodnotu.

V případě, že u zaměstnance neexistuje nárok na uplatnění slevy na pojistném (přepínač *Uplatnit slevu na pojistném* není na *Kartě zaměstnance* aktivní), základ pro výpočet slevy je nulový. Základ je nulový i v případě, že zaměstnavatel sice u zaměstnance uplatňuje slevu na pojistném, avšak jeho vyměřovací základ je vyšší než 1,15násobek průměrné mzdy zaokrouhlený na celé stokoruny nahoru. V roce 2009 to znamená, že při splnění všech ostatních zákonných podmínek lze slevu uplatnit pouze u zaměstnanců, jejichž vyměřovací základ je nižší než 27 100 Kč.

Mimořádná sleva na pojistném

Pod řádkem výpočtu slevy na pojistném je řádek mimořádné slevy. Tento řádek bude využitý pouze při zpracování mezd za srpen 2009. Mimořádnou slevu na pojistném je nutné spočítat pro jednotlivé zaměstnance ručně podle výše uvedené metodiky za měsíce leden až červenec 2009 a výslednou sumu za tyto měsíce vložit do editačního pole mimořádné slevy.

Při výpočtu dílčích mimořádných slev za leden až červenec 2009 platí totéž, co při výpočtu základní slevy na pojistném. Je tedy třeba zohledňovat výši vyměřovacího základu, trvání pracovního poměru atd. Navíc musí zaměstnání trvat k poslednímu dni měsíce srpna 2009.

Na posledním novém řádku je vyčísleno pojistné po slevě.

Výpočet slevy na pojistném na *Kartě mzdy*:

OK Zpět Nepřítomnosti

Příjmení, jméno, titul:
 Měsíc:
 Rok:

Odpracováno Hrubá mzda Nem. dávky Náhrada za nemoc Vyúčtování zaměstnanec Vyúčtování zaměstnavatel

Pojistné	%	Základ	Částka	Výpočet nákladů zaměstnavatele	
Sociální:	25,00	20 000,00	5 000,00	Hrubá mzda:	20 000,00
- sleva na poj:	3,30	7 100,00	235,00	+ Pojistné:	4 920,00
- mimořádná sleva:			1 645,00	NÁKLADY ZAMĚSTNAVATELE:	24 920,00
Sociální pojistné celkem po slevě:			3 120,00		
Zdravotní:	9,00	20 000,00	1 800,00		
Pojistné celkem:			4 920,00		

	Superhrubá mzda:	26 800,00
	Hrubá mzda:	20 000,00
	Čistá mzda:	15 850,00
	Vyúčtování:	14 350,00

Legenda

Zaúčtování mezd

Pokud celkový úhrn slev na pojistném včetně mimořádné slevy přesáhne základní částku odvodu pojistného za zaměstnance a zaměstnavatele, pak se v zaúčtování mezd vytvoří *Závazkový doklad* ve formě dobropisu a vznikne tak pohledávka vůči OSSZ (ÚP PSSZ). Jedná se o stejnou situaci jako v případě, kdy refundovaná část náhrady za nemoc (karanténu) přesahuje celkovou částku odvodu pojistného za zaměstnance a zaměstnavatele.

Tiskové sestavy

V souvislosti s výpočtem slev na pojistném byl vytvořen nový tiskový formulář *Přehled o výši pojistného a vyplacených dávkách* – vzor ČSSZ 89 542 5 III/2009. Formulář se nabízí při vyúčtování sociálního pojištění (viz menu *Mzdy / Tiskové sestavy / Vyúčtování sociálního pojištění*). Předchozí formulář platný od ledna do července 2009 byl přejmenován na MZPOJD09. K dispozici je taktéž formulář MZPOJD_0 určený pro tisk do originálního tiskopisu.

V případě, že uplatňujete mimořádnou slevu na pojistném, je nutné za srpen 2009 vyplnit a odevzdat OSSZ (ÚP PSSZ) formulář *Příloha k přehledu o výši pojistného a vyplacených dávkách za kalendářní měsíc srpen 2009 vzor* – ČSSZ 89 540 0 III/2009, na kterém je uveden rozpis mimořádných slev za leden až červenec 2009 včetně počtu zaměstnanců, u kterých byla sleva v jednotlivých měsících uplatněna. Tento formulář není součástí dodávky programu Money S3. Formulář je k dispozici na webových stránkách ČSSZ <http://www.cssz.cz/NR/rdonly-res/552869FE-B278-4BAB-847C-2CFC9BBEEA5E/0/895400prilohakprehleduovysipojistneho.pdf>.

Dále byl na tiskový formulář *Vyúčtování mezd* (menu *Mzdy / Tiskové sestavy / Vyúčtování mezd*) přidán rozpis úhrnu pojistného placeného zaměstnavatelem za zaměstnance. Rozpis obsahuje pojistné před slevou, úhrn slev na pojistném, výši mimořádné slevy a pojistné po slevě.